

Tisková zpráva, 11. února 2014

Výzkum: Děti se nástrahám internetu vyhýbají

Dětské vnímání rizik online světa se může výrazně lišit od toho, co považují za problematické dospělí. To, co vidí starší generace jako škodlivé, totiž nemusí mít nutně negativní důsledky pro dítě. Vyplývá to z výsledků průzkumu, které dnes v souvislosti s mezinárodním dnem Bezpečnějšího internetu zveřejnili vědci z Institutu výzkumu dětí, mládeže a rodiny Masarykovy univerzity, zapojení do celoevropského výzkumu EU Kids Online.

Výzkumníci odhalili, že problematické zkušenosti jdou ruku v ruce s vývojovými potřebami dětí, zejména s objevováním identity a sexuality, s budováním vztahů a také s rozvojem morálních zásad. To, co však dospělí vnímají jako riskantní jednání, může být běžnou součástí duševního vývoje teenagera, jen se nově odehrává nejen v reálném, ale také ve virtuálním světě.

Současně děti často nevidí smysl v omezování jejich online aktivit ve jménu ochrany před nástrahami internetu. Některé věci prostě samy preventivně nedělají. „*Nepříjemným sexuálním obsahům nebo komunikaci čelí tak, že se jim prostě vyhnou. Skrolování na webové stránce dál, kliknutí pryč nebo prostě jen nepořizování vlastních sexuálních obrázků, patří mezi nejzmiňovanější strategie,*“ vysvětluje vedoucí českého výzkumného týmu David Šmahel.

Pokud jde o často probírané sdílení vlastních fotek se sexuálními prvky, teenageři (shodně dívky i chlapci) navrhují, že je na samotných dívkách, které se toho často dopouštějí, aby převzaly zodpovědnost za svoje chování.

Opatrné přístupy děti potvrzují autentické výpovědi z výzkumu. 10letý chlapec z České republiky: „*Na internet dávám fotografie, ale nic soukromého, například našeho domova nebo nás, jak se díváme na televizi, aby lidé nevěděli, kde bydlíme.*“ 15letá dívka z Česka zase říká: „*K fotkám na své facebookové stránce jsem dala přístup jen přátelům, které znám dlouho nebo ze školy. Nejsou pro každého.*“

Nicméně experti varují, že zdaleka ne všechny děti ví, jak se nástrahám internetu vyhýbat. Ve výzkumu popisovaly také mnoho ze svých negativních zkušeností s internetem, od kyberšikany, po krádeže identity či problémy s komerčním obsahem. Děti je tak podle Šmahela třeba nadále vzdělávat jak ve škole, tak prostřednictvím rodičů.

Výzkumu se zúčastnilo celkem 349 dětí mezi 9 a 16 lety z devíti různých evropských zemí.

Kontakt: Mgr. Tereza Fojtová, tisková mluvčí MU, fojtova@rect.muni.cz, tel: 54949 4949, 724 517 335
doc. PhDr. David Šmahel, Ph.D., vedoucí výzkumného týmu, smahel@fss.muni.cz, tel. 549 49 7451

Na vytvoření mezioborového týmu odborníků zabývajících se výzkumem chování lidí na internetu získala Masarykova univerzita dotaci z evropského Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Projekt **Vytvoření interdisciplinárního týmu v oblasti výzkumu internetu a nových medií** (VITOVIN - CZ.1.07/2.3.00/20.0184) potrvá do roku 2015 a jeho výstupem bude řada vědeckých i popularizačně zaměřených publikací.